

WPN.6320.1.2025.KWAW

**Założenia do opracowania planu zadań ochronnych (PZO)**  
**obszaru Natura 2000 Uroczyska Puszczy Solskiej PLH060034**

**Opis obszaru**

Obszar Natura 2000 Uroczyska Puszczy Solskiej PLH060034 o powierzchni 15 557,49 ha został zatwierdzony Decyzją Komisji z dnia 12 grudnia 2008 roku przyjmującej na mocy dyrektywy Rady 92/43/EWG drugi zaktualizowany wykaz terenów mających znaczenie dla Wspólnoty składających się na kontynentalny region biogeograficzny (notyfikowana jako dokument nr C(2008) 8039). Decyzją Komisji z dnia 10 stycznia 2011 r. w sprawie przyjęcia na mocy dyrektywy Rady 92/43/EWG czwartego zaktualizowanego wykazu terenów mających znaczenie dla Wspólnoty składających się na kontynentalny region biogeograficzny (notyfikowanej jako dokument nr C(2010) 9669), powierzchnia obszaru została zwiększona do 34 671,5 ha.

Aktualnie nazwę, położenie administracyjne, granicę i mapę obszaru, cele i przedmioty ochrony, określa Rozporządzenie Ministra Klimatu i Środowiska z dnia 14 października 2021 r. w sprawie specjalnego obszaru ochrony siedlisk Uroczyska Puszczy Solskiej (PLH060034) (Dz. U. z 2021 r. poz. 2211). Specjalny obszar ochrony siedlisk Uroczyska Puszczy Solskiej PLH060034, obejmujący obszar 34 671,39 ha, położony w województwach: podkarpackim i lubelskim, składający się z pięciu powiązanych funkcjonalnie enklaw.

Ostoja obejmuje rozległy obszar leśny (Puszcza Solśka), z dominacją zbiorowisk borowych, będący częścią Kotliny Sandomierskiej oraz niewielkie fragmenty strefy krawędziowej Roztocza. Lasy porastają głównie ubogie gleby piaszczyste, zaś w strefie krawędziowej Roztocza pararendziny i gleby brunatne.

Teren jest urozmaicony wydmnami oraz zagłębieniami między wydmowymi wypełnionymi torfowiskami. W obrębie zwydmionej równiny wytworzyła się strefowość zależna od poziomu wód gruntowych: od zbiorników eutroficznych i dystroficznych występujących w obrębie torfowisk przejściowych, przez torfowiska wysokie, bory bagienne otaczające kompleks torfowiskowy, przez bory wilgotne, świeże i suche (występujące na wierzchołkach wydm). Miejscami z powodu lokalnej stagnacji wód rozwinęły się olsy.

Obszar przecinają potoki i rzeki: Szum, Sopot. Tanew, Nepryszka, Czarna Łada z dopływami, spływające ze strefy krawędziowej Roztocza, z którymi związane są łęgi nadrzeczne. Natomiast w odcinkach ujściowych rozwinęły się siedliska łąkowe. Zbiorniki wodne, w tym niewielkie kompleksy stawów rybnych, wyrobiska oraz nieliczne zbiorniki wodne w kompleksach torfowisk, stanowią znikomą część ekosystemów wodnych i mają z reguły antropogeniczną genezę.

Szczególnie wartościowe są tu siedliska podmokłe: torfowiska wysokie, przejściowe oraz bory i lasy bagienne, dla których ochrony omawiany obszar jest jednym z najważniejszych w Polsce. W części wschodniej, bardziej wyniesionej, występują płaty buczyn.

Puszcza Solska jest kluczowym korytarzem ekologicznym dla wilka i rysia, łączącym Polskę zachodnią z wschodnią częścią Europy i Azji. Została także uznana za potencjalny paneuropejski korytarz ekologiczny. Zabudowa ma tu charakter rozproszony, z niewielkimi przysiółkami lub koloniami. W lasach Puszczy Solskiej prowadzi się intensywną gospodarkę leśną, powodującą miejscami znaczne przekształcenia drzewostanów oraz degradację siedlisk podmokłych – głównie borów bagiennych, torfowisk i łągów.

## Przedmioty ochrony obszaru

Zgodnie z Rozporządzeniem Ministra Klimatu i Środowiska z dnia 14 października 2021 r. w sprawie specjalnego obszaru ochrony siedlisk Uroczyska Puszczy Solskiej (PLH060034), obszar został wyznaczony w celu trwałej ochrony lub odtworzenia właściwego stanu ochrony:

- a) siedlisk przyrodniczych:
  - 1 2330 Wydmny śródlądowe z murawami napiaskowymi (*Corynephorus*, *Agrostis*),
  - 2 3150 Starorzecza i naturalne eutroficzne zbiorniki wodne ze zbiorowiskami z *Nympheion*, *Potamion*,
  - 3 3160 Naturalne, dystroficzne zbiorniki wodne,
  - 4 3260 Nizinne i podgórskie rzeki ze zbiorowiskami włosieniczników (*Ranunculon fluitantis*),
  - 5 6410 Zmiennowilgotne łąki trzęślicowe (*Molinion*),
  - 6 6430 Ziołorośla górskie (*Adenostylion alliariae*) i ziołorośla nadrzeczne (*Convolvuletalia sepium*)
  - 7 6510 Niżowe i górskie świeże łąki użytkowane ekstensywnie (*Arrhenatherion elatioris*),
  - 8 7110 Torfowiska wysokie z roślinnością torfotwórczą (żywe),
  - 9 7120 Torfowiska wysokie zdegradowane, lecz zdolne do naturalnej i stymulowanej regeneracji,
  - 10 7140 Torfowiska przejściowe i trzęsawiska (przeważnie z roślinnością z *Scheuchzerio-Caricetea*),
  - 11 7150 Obniżenia na podłożu torfowym z roślinnością ze związku *Rhynchosporion*,
  - 12 9130 Żyzne buczyny (*Dentario glandulosae Fagenion*, *Galio odorati-Fagenion*),
  - 13 9170 Grąd środkowoeuropejski i subkontynentalny (*Galio-Carpinetum*, *Tilio-Carpinetum*),
  - 14 91D0 Bory i lasy bagienne (*Vaccinio uliginosi Betuletum pubescentis*, *Vaccinio uliginosi Pinetum*, *Pino mugo-Sphagnetum*, *Sphagno girgensohnii-Piceetum* i brzozowo-sosnowe bagienne lasy borealne,
  - 15 91E0 Łęgi wierzbowe, topolowe, olszowe i jesionowe (*Salicetum albo-fragilis*, *Populetum albae*, *Alnenion glutinoso-incanae*) i olsy źródliskowe,
  - 16 91P0 Wyżynny jodłowy bór mieszany (*Abietetum polonicum*),
  - 17 91T0 Sosnowy bór chrobotkowy (*Cladonio-Pinetum* i chrobotkowa postać *Peucedano-Pinetum*),

- b) populacji zagrożonej wyginięciem gatunku rośliny:
- |   |                       |                                                  |
|---|-----------------------|--------------------------------------------------|
| 1 | sierpowiec błyszczący | <i>Drepanocladus (Hamatocaulis) vernicosus</i> , |
|---|-----------------------|--------------------------------------------------|
- c) populacji zagrożonych wyginięciem gatunków zwierząt innych niż ptaki:
- |    |                      |                                                    |
|----|----------------------|----------------------------------------------------|
| 1  | bóbr europejski      | <i>Castor fiber</i> ,                              |
| 2  | czerwończyk nieparek | <i>Lycaena dispar</i> ,                            |
| 3  | głowacz białopłetwy  | <i>Cottus gobio</i> ,                              |
| 4  | koza                 | <i>Cobitis taenia</i> ,                            |
| 5  | kumak nizinny        | <i>Bombina bombina</i> ,                           |
| 6  | minóg strumieniowy   | <i>Lampetra planeri</i> ,                          |
| 7  | mopek                | <i>Barbastella barbastellus</i> ,                  |
| 8  | nocek Bechsteina     | <i>Myotis bechsteinii</i> ,                        |
| 9  | nocek duży           | <i>Myotis myotis</i> ,                             |
| 10 | piskorz              | <i>Misgurnus fossilis</i> ,                        |
| 11 | przeplatka aurinia   | <i>Euphydryas (Eurodryas, Hypodryas) aurinia</i> , |
| 12 | ryś                  | <i>Lynx lynx</i> ,                                 |
| 13 | trzepla zielona      | <i>Ophiogomphus cecilia</i> ,                      |
| 14 | wilk                 | <i>Canis lupus</i> ,                               |
| 15 | wydra                | <i>Lutra lutra</i> ,                               |
| 16 | zalotka większa      | <i>Leucorrhinia pectoralis</i> ,                   |
| 17 | żółw błotny          | <i>Emys orbicularis</i> .                          |

### **Zakres planu zadań ochronnych**

Obowiązek sporządzenia projektu planu zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000 wynika z art. 28 ust. 1 ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody (tekst jedn. Dz. U. z 2024 r. poz. 1478, ze zm.). Obecnie plan zadań ochronnych jest dokumentem bezterminowym. Zawiera:

- 1) opis granic obszaru i mapę obszaru Natura 2000;
- 2) identyfikację istniejących i potencjalnych zagrożeń dla zachowania właściwego stanu ochrony siedlisk przyrodniczych oraz gatunków roślin i zwierząt i ich siedlisk będących przedmiotami ochrony;
- 3) cele działań ochronnych;
- 4) określenie działań ochronnych ze wskazaniem podmiotów odpowiedzialnych za ich wykonanie i obszarów ich wdrażania, w tym w szczególności działań dotyczących:
  - ochrony czynnej siedlisk przyrodniczych, gatunków roślin i zwierząt oraz ich siedlisk,
  - monitoringu stanu przedmiotów ochrony oraz monitoringu realizacji celów, o których mowa w pkt 3,
  - uzupełnienia stanu wiedzy o przedmiotach ochrony i uwarunkowaniach ich ochrony;
- 5) wskazania do zmian w istniejących planach ogólnych gmin, miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego, planach zagospodarowania przestrzennego województw oraz planach zagospodarowania przestrzennego morskich wód wewnętrznych, morza terytorialnego i wyłącznej strefy ekonomicznej dotyczące eliminacji

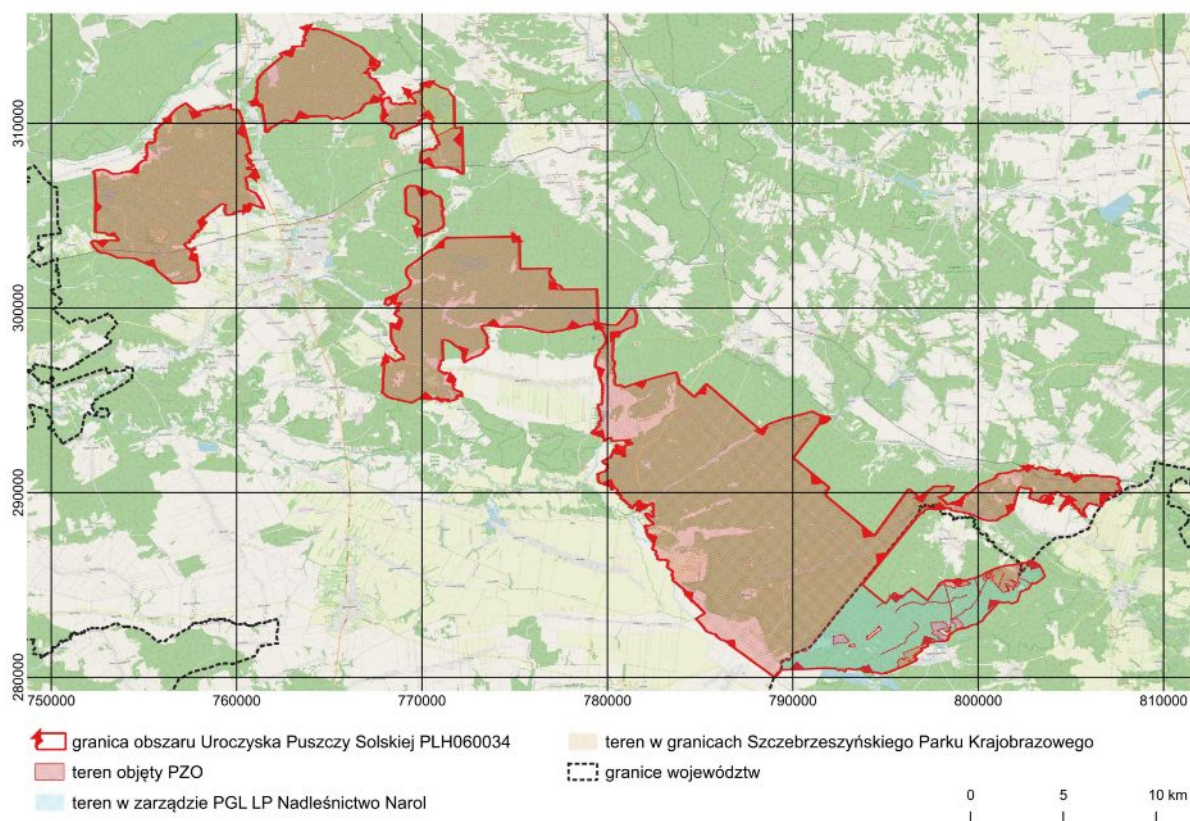
lub ograniczenia zagrożeń wewnętrznych lub zewnętrznych, jeżeli są niezbędne dla utrzymania lub odtworzenia właściwego stanu ochrony siedlisk przyrodniczych oraz gatunków roślin i zwierząt, dla których ochrony wyznaczono obszar Natura 2000;

6) wskazanie terminu sporządzenia, w razie potrzeby, planu ochrony dla części lub całości obszaru.

Plan zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000 ustanawia, w drodze aktu prawa miejscowego, właściwy regionalny dyrektor ochrony środowiska, kierując się koniecznością utrzymania i przywracania do właściwego stanu ochrony siedlisk przyrodniczych oraz gatunków roślin i zwierząt, dla których ochrony wyznaczono obszar Natura 2000. Plan zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000 położonego na terenie więcej niż jednego województwa, ustanawiają wspólnie regionalni dyrektorzy ochrony środowiska, na których obszarze działania znajduje się obszar Natura 2000. W przypadku obszaru Natura 2000 Uroczyska Puszczy Solskiej PLH060034, plan zadań ochronnych zostanie ustanowiony w oparciu o zarządzenie Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Lublinie i Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Rzeszowie.

Ustalenia planu zadań ochronnych mogą w sposób bezpośredni oddziaływać na: organy administracji leśnej; organy administracji samorządowej i terenowe organy administracji rządowej; zarządców wód; właścicieli i użytkowników gruntów rolnych, leśnych oraz nieruchomości, w obrębie których występują przedmioty ochrony obszaru Natura 2000; przedsiębiorców, którzy prowadzą działalność na obszarze Natura 2000; przedsiębiorców zainteresowanych realizacją przedsięwzięć na obszarze Natura 2000. Ponadto ustalenia planu zadań ochronnych winny być transponowane do różnych obowiązujących dokumentów planistycznych pozostających w kompetencjach organów władzy publicznej, np.: planów ogólnych gmin, miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego, planów urządzenia lasu.

Plan zadań ochronnych dla obszaru Uroczyska Puszczy Solskiej PLH060034 zostanie opracowany z wyłączeniem fragmentów położonych w graniach Szczepreszyńskiego Parku Krajobrazowego (ok. 357,59 ha) oraz terenów pozostających w zarządzie Nadleśnictwa Narol (ok. 3 207,95 ha). W przypadku Szczepreszyńskiego Parku Krajobrazowego zakres PZO zawiera Plan ochrony Parku, przyjęty Uchwałą Nr XXXII/490/2021 Sejmiku Województwa Lubelskiego z dnia 20 grudnia 2021 r. w sprawie ustanowienia planu ochrony dla Szczepreszyńskiego Parku Krajobrazowego (Dz. Urz. Woj. Lubel. z 2022 r. poz. 79). Zakres PZO zawiera również Plan urządzenia lasu Nadleśnictwa Narol na lata 2023 - 2032 (Program ochrony przyrody), zatwierdzony przez Ministra Klimatu i Środowiska pismem z dnia 12 września 2023 roku, znak: DLŁ-WGL.8100.57.2023.ŁP. Przy ww. włączeniach powierzchnia obszaru objęta PZO wyniesie ok. 31 105,84 ha.



**Rysunek 1. Mapa obszaru**

W maju 2025 roku zostały zaakceptowane przez Komisję Europejską zmiany przedmiotów ochrony obszaru. Aktualny wykaz przedmiotów ochrony zawiera standardowy formularz danych obszaru dostępny na stronach Centralnego rejestru form ochrony przyrody pod linkiem: <https://n2k-ws.gdos.gov.pl/wyszukiwarkaN2k/webresources/pdf/PLH060034>.

Wprowadzone zmiany usuwają z listy przedmiotów ochrony obszaru:

- 2330 Wydmy śródlądowe z murawami napiaskowymi (*Corynephorus*, *Agrostis*),
- 3150 Starorzeczka i naturalne eutroficzne zbiorniki wodne ze zbiorowiskami z *Nympheion*, *Potamion*,
- 3160 Naturalne, dystroficzne zbiorniki wodne,
- 6430 Ziołorośla górskie (*Adenostylion alliariae*) i ziołorośla nadrzeczne (*Convolvuletalia sepium*)
- 7120 Torfowiska wysokie zdegradowane, lecz zdolne do naturalnej i stymulowanej regeneracji,
- 91T0 Sosnowy bór chrobotkowy (*Cladonio-Pinetum* i chrobotkowa postać *Peucedano-Pinetum*),  
sierpowca błyszczącego *Drepanocladus* (*Hamatocaulis*) *vernicosus*,  
nocka dużego *Myotis myotis*.

Niezależnie od powyższego w planie zadań ochronnych, do czasu zmiany Rozporządzenia Ministra Klimatu i Środowiska z dnia 14 października 2021 r. w sprawie specjalnego obszaru ochrony siedlisk Uroczyska Puszczy Solskiej (PLH060034), zostaną uwzględnione wszystkie gatunki i siedliska przyrodnicze w nim wymienione.

Za koordynację prac związanych z przygotowaniem planu zadań ochronnych obszaru Uroczyska Puszczy Solskiej PLH060034 odpowiada Regionalny Dyrektor Ochrony Środowiska w Lublinie. Istnieje możliwość zgłaszania wniosków oraz uwag do projektu planu:

- w formie pisemnej na adres Regionalna Dyrekcja Ochrony Środowiska w Lublinie, ul. Bazylianówka 46, 20-144 Lublin,
- w formie ustnej do protokołu w siedzibie RDOŚ w Lublinie,
- za pośrednictwem środków komunikacji elektronicznej (bez konieczności opatrywania ich bezpiecznym podpisem elektronicznym), na adres e-mail: [sekretariat@lublin.rdos.gov.pl](mailto:sekretariat@lublin.rdos.gov.pl),
- za pośrednictwem e-Doręczeń: PL-50371-54144-VAEVC-12,
- za pośrednictwem ePUAP: /rdoslublin/SkrytkaESP.

Regionalna Dyrekcja Ochrony Środowiska w Lublinie zorganizuje spotkania dyskusyjne z udziałem przedstawicieli zainteresowanych osób i podmiotów prowadzących działalność w obrębie siedlisk przyrodniczych i siedlisk gatunków, dla ochrony których wyznaczono obszar Natura 2000 Uroczyska Puszczy Solskiej PLH060034. Na stronie internetowej Regionalnej Dyrekcji Ochrony Środowiska w Lublinie <https://www.gov.pl/web/rdos-lublin> będą zamieszczane informacje dotyczące postępu prac nad PZO.

Osobą do kontaktu w sprawie planu zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000 Uroczyska Puszczy Solskiej PLH060034 jest Krzysztof Wawer tel.: 81 71 06 527, e-mail: [krzysztof.wawer@lublin.rdos.gov.pl](mailto:krzysztof.wawer@lublin.rdos.gov.pl).

**Z up. Regionalnego Dyrektora  
Ochrony Środowiska w Lublinie**

**Tomasz Wąsik**

**p.o. Zastępcy Regionalnego Dyrektora  
Ochrony Środowiska w Lublinie  
– Regionalnego Konserwatora Przyrody**

*/ podpisano kwalifikowanym  
podpisem elektronicznym /*